

У ногу з часом

Тростянецька бібліотека: простір для креативу

«Сільська книгозбірня – це не тільки про книги. Це місце спілкування, відпочинку та творчості», – так говорить бібліотекарка Тростянецької бібліотеки-філії Тетяна КУЗЬМЕНКО, яка 18 років працює на цій ниві. Нещодавно заклад прийняв бібліотекарів області, які з'їхалися сюди на виїзне засідання круглого столу аби поділитися своїм досвідом.

Виїзне засідання організувала Чернігівська обласна універсальна наукова бібліотека імені В.Г. Короленка та представники Чернігівського відділення Української бібліотечної асоціації. Щороку вони проводять конкурс «Краща бібліотека року». У 2021 році саме Тростянецька бібліотека за підсумками цього конкурсу стала переможцем.

– Приїхали до нас тому, що такі семінари проводять на базі бібліотеки-переможця, – розповідає Тетяна Кузьменко. – Захід мав відбутися влітку 2021 року, утім вдалося провести лише зараз.

У Тростянець з'їхалось близько тридцяти працівників публічних бібліотек, зокрема, Парафіївської й Ічнянської ТГ та бібліотек-філій Чернігівщини. Серед гостей – представниці Національної бібліотеки ім. Ярослава Мудрого м. Києва Світлана Кравченко.

Усі обмінювались досвідом, презентували свою роботу, насолоджувались спілкуванням. Бо мають натхнення та ідеї для розвитку бібліотечної справи. І самі такі зустрічі для творчих, креативних фахівців бібліотечної справи надзвичайно корисні, вважає Тетяна Кузьменко.

Пані Тетяна завдячує всьому колективу Тростянецького ліцею, який допоміг в організації та підготовці семінару, який від-

бувався на базі цього закладу. Звісно, для учасників заходу була й екскурсія відомим Тростянецьким парком, який є візитівкою селища. До речі, сама бібліотекарка у цьому музеї природи теж проводить такі екскурсії, тому й для учасників круглого столу також була гідом.

який бібліотекарка презентувала на конкурсі «Краща бібліотека року». Крім того, пані Тетяна з дітьми проводить різножанрові майстер-класи: читають казки, майструють поробки, навіть готують страви. Бо, як переконана фахівчиня, бібліотека є центром духовного становлення особи-

Переважно такі заходи у бібліотеці проводять для підлітків, які спілкуються з успішними українцями, вчаться працювати над собою аби досягти мети в житті.

– Минулого року запрошували у «живу бібліотеку» нашу землячку, яка народилася у Тростянці Анну Ситникову (дівоче прізвище – Лукасевич). Закінчивши місцеву школу, вона здобула вищу освіту у Львівській політехніці, а зараз працює в Офісі Президента України з питань кримських політ'язнів, – розповідає пані Тетяна. – Анна давала підліткам практичні поради щодо вибору професії. Для старшокласників дуже корисно під час таких зустрічей послухати думку успішної людини, яка родом із звичайного села і в житті досягла певних висот.

Тетяна Василівна зазначає, що коли минулого року бібліотека тимчасово не працювала, а сама вона була у вимушеному просторі, то започаткувала ще й літні читання, презентуючи різні бібліотечні новинки. З дітьми, серед яких були й переселенці, зустрічалися на території дендропарку і читали книги, які підбирала бібліотекарка, поєднуючи з терапевтичним читанням та іграми. А ще з перекусом, який теж подобався дітям на природі. До того ж школярі із підготовлених інгредієнтів самостійно могли зробити якусь страву. Зокрема, такою формою роботи з дітьми Тетяна Кузьменко поділилася під час онлайн зустрічей з польськими колегами, яким сподобалися такі інновації і вони були у захваті від креативу бібліотекарки.

До того ж і книгозбірня потроху почала оновлюватися. ТОВ «Наташа-Агро» для бібліотеки придбало нові меблі. Обіцяють ще докупити. А німецький благодійний фонд подарував ноутбук.

Для читачів тут теж чималий вибір різножанрової літератури.

– Із «свіжих» поповнень – книжка «Мрія. Небесні авіалінії», «Півник – переможець» Зоряни Живки, «Татусева книга» Володимира Вакулєнка, – зазначає Тетяна Василівна. – Косметологічна клініка із Києва щомісяця надсилає близько двадцяти екземплярів сучасних книг: художні, пригодницькі, про війну.

Щоб врятувати книги, їх також надсилали люди з тих областей, де велися бойові дії. Надходять до Тростянецької бібліотеки-філії й нові книги. Зараз користуються попитом сучасні, історичного характеру, про війну.

– Приємно, що коло наших читачів розширюється. Близько 350 осіб за рік, – зазначає бібліотекарка. – Це, вважаю, така собі специфіка нашого Тростянця, бо тут живуть освічені люди, які люблять читати.

Безумовно, Тетяна Кузьменко й сама любить пізнавати з книг щось нове та цікаве. Поділилася, що її захопила книжка «День, що навчив мене жити» Лорана Гунеля і вважає цей твір одним із найкращих серед усіх прочитаних. Сподобався й мотиваційний бестселер «Кафе на краю світу» Джона Стрелекі, книги письменника та українського військового Валерія Маркуса. Тож рекомендує їх прочитати й читачам «Трудової слави». Крім того, радить ознайомитися з віршами поетеси Ірини Лукаш.

Спілкуючись із Тетяною Кузьменко, одразу відчуваєш, що вона любить свою професію. Здається, що в неї ніколи не вичерпується енергія та творче натхнення. Постійно працює над собою та популяризує бібліотеку у своєму невеличкому Тростянці. І щаслива, що своєю роботою приносить користь людям.

Світлана ЧЕРЕП

Тетяна Кузьменко

А щоб відвідувачам дендропарку було цікаво й вони краще запам'ятали історію парку, і самого Тростянця, Тетяна Василівна розробила краєзнавчі пазли та квести – тобто, проводить екскурсії у формі гри. Це один із п'яти напрямків роботи,

стості та сприяє вихованню її різностороннього розвитку.

Крім того, у своїй роботі Тетяна Кузьменко активно працює за напрямком «Жива бібліотека». Це коли запрошують до книгозбірні людей, які розповідають історії з їхньої «книги життя».

Оновлені назви

Чи знаєте ви перейменовані назви вулиць в Ічні?

У зв'язку з війною з російським агресором в Україні громади активно взялися за перейменування вулиць, провулків, скверів, які носили русифіковані назви. Минулого року у нашому місті були перейменовані вулиці, які раніше мали назви, пов'язані з радянським минулим.

Іноколи ідеш містом, а в тебе запитують, як, скажімо потрапити на провулок Торговий або ж на вулицю Лесі Українки. І ти – у ступорі, бо не знаєш, де вони знаходяться. Тож нашим читачам нагадаємо оновлені назви вулиць та провулків, аби вони могли орієнтуватися у них та не вживали старі назви.

Нові назви вулиць та провулків, які перейменовали минулого року:
Гагаріна – Ярмаркова,
Єсеніна – Соборності,
Комарова – Героїв Ічні,
Короленка – Сіверська,
Леваневського – Олега Бандурченка,
Лермонтова – Кримська,
Маяковського – Молодіжна,
Нова – Сергія Гребенюка,
Пушкіна – Європейська,
Скорбонського – Скорбонського,
Толстого – Станіслава Маринчика,
Трудова – Сергія Петраускаса,
8 Березня – Березнева,
Провулок Міліцейський – Торговий.

Назви вулиць та провулків, перейменовані раніше:

Войкова – Скубана,

Жукова – Гетьманська,
Кірова – Бочанівка,
Колгоспна – Якіма Сомка,
Комсомольська – Героїв Крут,
Котовського – І. Стороженка,
Орджонікідзе – Резанова,
Першотравнена – Травнева,
Піонерська – Небесної Сотні,
П'ятирічки – Солов'їна,
Радгоспна – Стадіонна,
Рокосовського – Квітнева,
Холода – Гарамів,
Чапаєва – Шкільна,
Червоних партизан – Покрасівка,
Червоноармійська – Ковалівка,
Чернишевського – В. Балабая,
Чкалова – Швидченка,
Щорса – Скоропадських.

Світлана ЧЕРЕП

Народні звичаї

На Буковині й досі печуть поминальні деревця

Яка велика і багата традиція – ми наша Україна. І як мало ми про них знаємо. Нещодавно знайшла новину: експертна рада при Міністерстві культури та інформаційної політики України внесла до списку національної культурної спадщини Буковинське поминальне деревце з дарами.

Уперше про таке почула, то вирішила дізнатися більше про цей атрибут давнього звичаю. Більше цікавої інформації прочитала на сайті Буковинського центру культури і мистецтв. «Коли відлітає душа з цього світа, то споряджають їй в дар все, з чим вона попрощатися має перед тим, як до Бога на отвіт стати», пишеться у статті Іванни Стеф'юк (Олещук) «Солодке дерево, останнє дерево: Буковина зберегла унікальну традицію хлібної офіри».

...Хлібне деревце розміром або як дитина, або як доросла людина. Солодке дерево, яке «проводжає» людину в останню дорогу, а потім його ділять – розбирають по гілочці як істину поману усі, хто прийшли прощатися з людиною. Десь деревце роздають спеціально дітям – аби не плакали. Аби збереглася та ще прадавня сила нашого предка: дивитися у вічі смерті з усмішкою... Деревце, пом, садочок, парастас...

Сумно-щемка, але символічна буковинська традиція випікання поминального деревця з дарами збереглася у кількох районах Чер-

нівецької області – Глибочькому, Кіцманському та Вижницькому. Ще 40 років тому такий звичай знав і Заставнівський район.

Дерево з дарами – це обрядова хлібна конструкція з перепічок та калачиків, яка за допомогою дерев'яних прутів (бичиків, павсиків) закріплюється на основі – двох калачах. На вигляд цей обрядовий виріб справді нагадує філігранне хлібне деревце. Назви самого деревця різняться залежно від місцевості побутування: деревце, парастас, садочок, золоті ворота (Кіцманський район), деревце, пом (Глибочький район), садочок (Вижницький район). Щодо того, скільки повинно бути деревець на поминальній процесії, кому їх роздають – також існують місцеві відмінності, кожен традиційний припис має свої особливості. Наприклад, у Кіцманському районі «деревце» ставлять у лозяний кошик, який зовні оббивають чорною хусткою-павункою. У Глибочькому районі для «пома» (деревця) у церкві є спеціальний каркас (ноші), родина покійного перед похороном бере ноші з церкви, а коли роздасть калачики з деревця дітям за поману або офірує священникові – ноші повертають на місце.

У Вижницькому районі «садочок» найменший за розмірами і не має ніякого стороннього каркасу,

Фото Укрінформ

окрім самого хліба та прутиків. Але якщо у Глибочькому та Кіцманському районі випікають одне велике деревце і його несуть на процесії кілька людей, то в Вижницькому районі випікають кілька «садочків» (5, 7, 9) і роздають тим, хто був найближчим для покійного, вручають такий дар на поминальному обіді.

Ось так на Буковині люди вшановують померлого у його останній дорозі. Потужний звичай. І справді такого забувати не можна.

Підготувала Ніна НАЛИВАЙКО